

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/86/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714895367
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6714895367.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého M. Z., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom G., P. O. C. XXX/XX, v konaní zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, dieťa matky O. Z., rod. O., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom G., P. O. C. XXX/XX, a otca M. Z., nar. XX. XX. XXXX, zomrelého XX. XX. XXXX, o návrhu navrhovateľov - starých rodičov O.. P. Z., nar. XX. XX. XXXX a O.. N. Z., nar. XX. XX. XXXX, obaja trvale bytom R., J. G. XXXX/XX, na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 10P/34/2014-51 z 08. 10. 2014, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým uznesením v zmysle § 74 ods. 1, § 76 ods. 1 písm. a/, b/, § 76 ods. 4 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) dočasne zveril maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov, uložil matke povinnosť platiť na maloleté dieťa výživné v nevyhnutnej miere - vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa k rukám starých rodičov od právoplatnosti tohto uznesenia a súčasne uložil starým rodičom povinnosť do 30 dní od vykonateľnosti tohto rozhodnutia podať vo veci samej návrh na zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že starí rodičia podali návrh na zverenie maloletého dieťaťa do ich osobnej starostlivosti predbežným opatrením z dôvodu, že matka maloletého sa dieťaťu dostatočne nevenuje, nadmerne ho zaťažuje domácimi prácami, maloletý je v psychickom napätí a sám prejavil záujem bývať so starými rodičmi. Súd požiadal o prešetrenie rodinných pomerov maloletého a vykonanie pohovoru s maloletým Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen (ďalej aj „úrad“, ÚPSVaR“ alebo „kolízny opatrovník“), ktorý bol vykonaný v domácnosti starých rodičov; maloleté dieťa uviedlo, že otec tragicky zomrel pred 8 rokmi, spolu so svojou matkou a v súčasnosti plnoletou sestrou bývali v rodinnom dome v G.. Aj po smrti otca po dobu asi jedného roka sa so starými rodičmi deti stretávali pravidelne. Problém nastal po tom, čo sa do spoločnej domácnosti nasťahoval druh matky a narodil sa im syn M.; matka sa k M. a k sestre G., nar. XX. XX. XXXX, začala správať odmerane, hlavne v prítomnosti druha, zakazovala im stretávať sa so starými rodičmi Z.; matka s druhom a ich spoločným synom obývajú prízemie rodinného domu, maloletý M. býval na poschodí so sestrou, po jej odchode ku starým rodičom ostal na poschodí sám; cíti sa osamotený a býva mu smutno. Navštevuje základnú školu, na obedy nechodí, pretože matka je nezamestnaná a peniaze na obedy nemá. Podľa názoru starých rodičov maloletého, matka sa maloletému nevenuje a neprimerane ho využíva, či sa to týka starostlivosti o hospodárske zvieratá alebo práce v dome. Obávajú sa o jeho študijné výsledky, pretože v škole má problémy. Starí rodičia obývajú jedno poschodie rodinného domu, ktorý pozostáva zo štyroch izieb, kuchyne, veľkej haly a sociálneho zariadenia; byt je priestraný, zariadený a podľa šetrení v domácnosti udržiavaný v čistote a v poriadku. Od mája roku 2014 s nimi býva i G., ktorá navštevuje H. univerzitu a doma trávi len piatky a víkendy. Maloletý by so sestrou obýval jednu izbu. Starí rodičia sú na starobnom dôchodku s príjmom spolu vo výške 890 € mesačne. Kolízny opatrovník doporučil zveriť maloletého

M. do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov, pretože je v záujme dieťaťa, aby vyrastalo v usporiadanej rodine.

Maloletý sa so sestrou dostavil na úrad 04. 09. 2014 s tým, že chce bývať u starých rodičov, lebo s matkou si nerozumie; kolízny opatrovník do súdneho spisu priložil aj úradný záznam z 03. 10. 2014, kedy sa na úrad dostavila sestra maloletého G., ktorá podporila tvrdenia starých rodičov a prejavila záujem bratovi pomôcť.

Okresný súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, s prihliadnutím na jeho dočasný charakter, bez prejudikovania práv účastníkov konania a tretích osôb, pričom v konaní vo veci samej bude vykonané dokazovanie, zisťovanie pomerov a okolností prípadu, podľa ktorých súd rozhodne rozsudkom; návrhu vyhovel a predbežné opatrenie nariadil v znení, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia. Súčasne v zmysle § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine určil matke vyživovaciu povinnosť na maloleté dieťa v nevyhnutnej miere.

Proti predbežnému opatreniu podala včas odvolanie prostredníctvom svojho právneho zástupcu matka. Žiadala, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil, pretože vydaným rozhodnutím jej súd de facto odňal rodičovské práva. Na vydanie predbežného opatrenia neboli splnené základné zákonné predpoklady, uvedené v § 74 ods. 1 O. s. p.; rozhodnutie bolo vydané len na základe povrchného, neúplného a nedôsledného posúdenia veci zo strany súdu. Pri výchove a starostlivosti o jej maloletého syna nedošlo z jej strany k porušeniu žiadnych ustanovení zákona a k porušeniu akýchkoľvek zásad a princípov, potrebných pri výchove a starostlivosti o maloleté dieťa, na základe ktorých by bolo nutné pristúpiť k zabezpečovaniu náhradnej osobnej starostlivosti o jej maloletého syna. Syn je v zložitom pubertálnom období; prvostupňový súd zveril výchovu tohto dieťaťa starým rodičom bez toho, aby zväžil ich pokročilý fyzický vek, keď stará matka má 73 a starý otec 78 rokov; nie sú teda spôsobilí vzhľadom na ich vysoký vek primerane zabezpečiť plnenie rodičovských práv a povinností.

Kolízny opatrovník sa k odvolaniu nevyjadril.

Navrhovatelia - starí rodičia žiadali rozhodnutie o predbežnom opatrení potvrdiť.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu § 212 ods. 1, 2 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Zo spisového materiálu odvolací súd zistil, že maloleté dieťa pochádza z manželstva nebohého O. Z. a O. Z.. Maloletý žije so svojou matkou, jej priateľom a ich spoločným maloletým dieťaťom v rodinnom dome v Z.. Jeho plnoletá sestra sa pred pol rokom odsťahovala ku svojim starým rodičom do R.. Maloletý M. opakovane prejavil vôľu žiť u starých rodičov, pretože sa cíti osamelý, býva sám na poschodí v rodinnom dome; ťažko sa učí, matka mu pri učení nepomáha; stále nemá žiacku knižku ani pracovný zošit, pretože mu mama nedala peniaze; pre nedostatok finančných prostriedkov nechodí ani na obedy; občas mu dá peniaze starká alebo sestra, ktorá odišla bývať od matky ku starým rodičom - k rozporu došlo, keď jej matka nebola ochotná vybaviť k štúdiu potrebné potvrdenie o svojej nezamestnanosti. Samotný V. sa vyjadril, že on doma veľa pracuje, stará sa o domáce zvieratá, hospodárstvo; doma sa necíti dobre a chce bývať u starých rodičov, kde býva aj jeho staršia sestra. Aby úspešne ukončil povinnú školskú dochádzku, starí rodičia mu mienia zaplatiť doučovanie a stará matka, ako bývalá učiteľka, je mu ochotná aj schopná sa venovať.

Matka v odvolaní tvrdí skutočnosti, ktoré ničím nepodkladá. Naopak, sú v rozpore s jej vyjadrením, obsiahnutom v správe o šetrení rodinných pomerov zo 06. 10. 2014, kedy uviedla, že „je ochotná rešpektovať rozhodnutie syna o jeho odchode k starým rodičom, aj keď jej bude ľúto, že odíde, ale nebude mu brániť v tom, ak sa sám rozhodne bývať u nich“.

Predbežným opatrením dochádza k rýchlej, aj keď len dočasnej úprave právnych a faktických pomerov účastníkov alebo zabezpečenie existujúceho, hoci nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia. Nariadenie predbežného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť nároku a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Pri nariaďovaní predbežného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení.

V danej veci starí rodičia po tom, čo okresný súd nariadil predbežné opatrenie, v lehote stanovenej súdom (30 dní od vykonateľnosti rozhodnutia, t. j. do 08. 11. 2014) podali návrh vo veci samej na zverenie maloletého dieťaťa do ich náhradnej osobnej starostlivosti. Vo veci bude vykonané dokazovanie, ktorým môžu byť potvrdené, ale aj vyvrátené skutočnosti, tvrdené matkou či starými rodičmi maloletého dieťaťa, ako i maloletým dieťaťom samotným. Pre účely predbežného opatrenia však boli osvedčené tvrdenia starých rodičov, ktoré matka popierala iba v odvolaní.

Preto odvolací súd, majúci na zreteli potrebu dočasnej rýchlej úpravy vzťahov rodičov k maloletému dieťaťu, potvrdil rozhodnutie okresného súdu o nariadení predbežného opatrenia; zväžil i naliehavosť nariadenia predbežného opatrenia za stavu, že je pravdivé tvrdenie starých rodičov, že dieťa fakticky u nich už žije; táto potreba vyvstala aj z dôvodu pokrytia finančných potrieb maloletého dieťaťa. Pretože k odvolaniu sa nevyjadril kolízny opatrovník a matka žiadne dôkazy k nemu nepriložila, odvolací súd posudzoval stav, zistený prvostupňovým súdom (správy o prešetrení pomerov v rodine starých rodičov ako aj v rodine maloletého dieťaťa, obsah spisu sp. zn. 17P/9/2010, sp. zn. 10P/34/2014, ako aj obsah spisu sp. zn. 5P/289/2012).

Naliehavá potreba dočasnej úpravy v danej veci bola preukázaná aj s prihliadnutím na ustanovenie § 75 ods. 2 O. s. p..

Okresný súd rozhodol správne; odvolací súd toto rozhodnutie potvrdil.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.